

Ὁ διδάσκαλος δὲν ἀγαποῦσε τὴν κολακείαν τοῦ πλήθους. Καὶ ἤθελε νὰ πείσῃ τοὺς μαθητάς του, ὅτι καθε ἀδυναμία καὶ κάθε ἐλλείψις εἴμπορεῖ νὰ συγχωρηθῇ εἰς τὸ καλλιτέχνην. Ἐκτὸς τῆς ἀγυρτείας. Διότι ἡ ἀγυρτεία ἀτιμάζει.

Καὶ ὁμοῦς πρὸς αὐτὴν ὁδηγοῦν τὰ νέα δόγματα, τὰ ἑποῖα ἔφεραν εἰς τὴν μέσῃν ὁ Ὑπόρ. Ἀς φυλαχθεῖν

οἱ ἀληθινοὶ καλλιτέχνη ἀπὸ τὰς συμβουλὰς του. Ὁ Γύζης ἔφεραν εἰς τὰς Ἀθήνας τὴν «Δόξαν» του, ἓνα ἀριστοῦργημα ἐμπνεύσεως καὶ τέχνης λιτῆς καὶ ἀριστοκρατικῆς. Ἡ εἰρωνεία τοῦ κοινοῦ—τὸ ὅποῖον αἱ ἐφημερίδες θέλουν τώρα ὁδηγόν καὶ διδάσκαλον τοῦ τεχνίτου—ἐσηκώθη ἀπὸ παντοῦ νὰ τὸν πνίξῃ. Τὴν ἔμελλε τὸν Γύζην :

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

ΠΡΩΤΟΣ Ἰταλὸς συγγραφεὺς, ὁ Ἰωάννης Παπίνι, ἐδημοσίευσεν βιβλίον τὸ ὅποῖον φέρει τὸν τίτλον «Αἱ ἀναμνήσεις τοῦ Θεοῦ» καὶ ἀποτελεῖ τρόπον τινὰ ἓνα εἶδος αὐτοβιογραφίας τοῦ Παντοδυνάμου, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ἡθικοφιλόσοφος λέγει πολλά ὀρθὰ πράγματα.

Παριστάνει τὸν Θεὸν ὡς ἐπιθυμοῦντα ν' ἀποθάνῃ ἐνῶ τὰ πλάσματά Του, οἱ ἄνθρωποι, ποθεῖν διαρκῶς τὴν ἀθανασίαν.

Οἱ προσῆται, οἱ ἄγγελοι, ὅλοι οἱ ἄλλοι μεσάζοντες μεταξὺ τοῦ Ὑψίστου καὶ τῶν ἀνθρώπων δὲν κατόρθωσαν νὰ τὸν ἐννοήσουν καὶ νὰ τὸν παρουσιάσουν ὅπως πράγματι εἶνε, ἀλλὰ τὸν παρουσιάζουν ὡς ἓνα περιεργὸν τέρας γεμῆτον κακίαν καὶ κλίνον συχνὰ πρὸς τὴν ἀδικίαν. Ὁ Ὑψιστος δὲν θέλει νὰ ἔχουν δι' αὐτὸν τέτοιαν ἰδέαν οἱ ἄνθρωποι καὶ προτιμᾷ νὰ ἐκλείψῃ ἐντελῶς, ν' ἀποθάνῃ.

Αὐτὸς ὁ ὅποιος ἐδημιούργησε τόσῃν ζωὴν, εἶνε φυσικὰ εἰς θέσιν νὰ δώσῃ τέλος εἰς τὴν ἰδικήν Του.

Πρὶν τὸ κάμει αὐτὸ ὁμοῦς, ἀποφασίζει νὰ γράψῃ τὰ ἀπομνημονεύματά Του.

Καὶ ἀπὸ αὐτὰ προκύπτει ὅτι ὁ Ὑψιστος δὲν εἶχε ποτὲ καμμίαν σχέσιν μὲ τὴν οὐρανίαν μακαριότητα τὴν ὁποίαν τοῦ ἀποδίδουν οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ τούναντιον ὑπῆρξεν ὁ μεγαλειότερος δυστυχῆς τοῦ Σύμπαντος.

Ἐπειδὴ δὲν ἐγεννήθη ποτὲ, ἀγνοεῖ τὰς ἡδύτητας τῆς μητρικῆς στοργῆς, ἀγνοεῖ κάθε οἰκιακὴν χαρὰν, κάθε αἴσθημα ἀφοσιώσεως πρὸς κατὰ ὑψηλότερον ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του. κάθε αἴσθημα εὐγνωμοσύνης πρὸς ἄλλον ὁμοίον του, ἀπὸ αὐτοῦ εἶνε τὸ πᾶν, τὸ ἀπύλτον.

Πρὸ αὐτοῦ οὐδὲν ὑπῆρχε καὶ οὐδὲν κατέπιν αὐτοῦ ὁ ἀπάρχῃ.

Διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς εὐρίσκεται βυθισμένος εἰς φρικτὴν μόνωσιν.

Καὶ εἰς τὰ εὐγενέστερα τῶν πλασμάτων του εἶνε καταδικασμένος νὰ βλέπῃ τὴν εἰκόνα τοῦ ἀντανάκλωμένην εἰς πολὺ ὑποδεέστερον βαθμὸν.

Τὸ ταπεινότερον τῶν πλασμάτων του εὐρίσκει τὴν ὑψίστην χαρὰν καὶ ἀπλάουσιν εἰς τὴν ἀγάπην ἄλλου ὁμοίου του καὶ ἐν τούτοις διαφέροντος ἀπὸ αὐτοῦ.

Ὁ Θεὸς δὲν δύναται ν' ἀγαπήσῃ, δὲν δύναται νὰ θαυμάσῃ παρὰ μόνον τὸν ἑαυτὸν του.

Ἡ μόνωσις εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο βυθισμένος συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ διαπράξῃ τὸ μοναδικὸν ἀλλὰ καὶ παρμέριστον σφάλμα του, νὰ δημιουργήσῃ δηλαδὴ τὸν

κόσμον, ὁ ὅποιος τώρα τὸν κάμνει νὰ αἰσθάνεται τόσας τύψεις συνειδήσεως.

Καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ Ἄπειρον ἔχει τὰ ὅριά του. Δὲν δύναται νὰ διπλασιάσῃ αὐτὸ καὶ ἂν ἀποφασίσῃ νὰ δημιουργήσῃ πλάσματα ποῦ νὰ τοῦ ὁμοιάζουν, τὰ πλάσματα αὐτὰ θὰ εἶνε οἰκτρά ἀντίγραφα τοῦ πρωτοτύπου.

Ἡ δημιουργία ὑπῆρξεν ἓνα εἶδος ἐκτρώσεως καὶ τὸ οἰκτρότερον τῶν ἐκτρωμάτων εἶνε ὁ ἄνθρωπος, «παράδοξον ζῶον, ἄβυσσος καταπτώσεως καὶ ὑπεροχῆς».

Ἀφ' οὗτου ἐδημιούργησε τὸν ἄνθρωπον, ὁ Παντοδύναμος ἤρχισε νὰ συλλογίζεται ὅτι ἦτο προτιμωτέρα ἡ τελεία μόνωσις ἀπὸ τὴν συντροφίαν ἑνὸς τέτοιου πλάσματος.

Ὁ πόνος τοῦ ἀνθρώπου ὑφούται διαρκῶς πρὸ τοῦ Θρόνου τοῦ Θεοῦ, ὅπως τὸ φάντασμα τοῦ Μπανκὸ πρὸ τοῦ Μάκβεθ.

Ὁ Ὑψιστος ἀναγινώρξει τὸ σφάλμα του καὶ σχεδὸν ζητεῖ συγχώρησιν ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον διότι τὸν ἐδημιούργησε.

Καὶ τώρα ποῦ πρόκειται ν' ἀποθάνῃ, ὁ Θεὸς αἰσθάνεται ὅτι διάδοχοί του θὰ εἶνε οἱ ἄνθρωποι καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς αὐτοὺς λέγει :

— Δὲν εἴθε πλάσματά μου, εἴθε δημιουργοί μου. Δὲν σᾶς ἐδημιούργησα, ἀλλὰ σεῖς μ' ἐδημιουργήσατε.

Σεῖς μοῦ ἐδώσατε ψυχὴν καὶ θελήσιν.

Τώρα σᾶς ἱκετεύω νὰ μὲ ἀπελευθερώσατε, νὰ παύσω καὶ ἐγὼ νὰ ὑφίσταμαι.

Σεῖς ποῦ γνωρίζετε τὴν ἀνάπαυσιν τοῦ τέλους, μὴ τὴν ἀρνήσθε εἰς Ἐκεῖνον ποῦ ἔζησε πολὺ καὶ εἶνε κουρασμένος ἀπὸ τὴν ζωὴν.

Συλλογίσου, ἄνθρωπε, ὅτι ἐδώκας εἰς τὸν Θεὸν τὴν ζωὴν, χωρὶς νὰ σοῦ τὴν ζητήσῃ. Δώσέ του τώρα καὶ τὸν θάνατον, τὸν ὅποιον ἱκετευτικῶς σοῦ ζητεῖ.

Μὲ αὐτάς, περίπου, τὰς λέξεις τελειώνει τὸ βιβλίον εἰς τὸ ὅποῖον ἐκτὸς τοῦ Παπίνι εὐρίσκει κανεῖς ἀνακατευμένους ὀλίγον Βολταῖρον, Νίτσε, Καίτσελ, Σοπενχάουερ καὶ Ἑλλήνας ἀθεϊστὰς φιλοσόφους.

Καὶ τώρα ἂς ἐπιτραπῇ καὶ εἰς ἡμᾶς νὰ κάμωμεν μίαν παρατήρησιν.

Ἄν ὁ Θεὸς ἦτο ἓνας μεγάλος ἀπογοητευμένος, ὅπως τὸν φαντάζεται ὁ Ἰταλὸς συγγραφεὺς, θὰ ἤξιζε πράγματι ν' ἀποθάνῃ.

Ἀλλ' ἂν εἶνε ὅπως τὸν ἐφαντάζοντο ὁ Ἀριστοτέλης, ὁ Ἰησοῦς, ὁ Δάντης, ὁ Παस्कάλ, τότε δὲν εἶνε δυνατόν νὰ εἶνε ἀπογοητευμένος, καὶ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ποθῇ τὴν ἀνυπαρξίαν.

ΒΕΚ.